

Opvoeden na partnergeweld

'Ik moest heel veel moeite doen om mezelf te motiveren en sterk te houden als moeder. Soms had ik wel keihard willen huilen en schreeuwen en alles stuk willen gooien in huis. Uit woede hè...? Ja, maar dat doe je dan niet omwille van de kinderen.'

Hoewel de aandacht voor partnergeweld is toegenomen, is er nog weinig bekend over de gevolgen van dit geweld voor de zorg en opvoeding. Het onderzoek *Opvoeden na partnergeweld* voorziet in deze lacune. Aan de hand van indringende gesprekken met 100 moeders en 84 jongeren is een schat aan informatie verzameld. Gezinnen van diverse afkomst spreken openhartig over hun ervaringen tijdens het geweld en de periode erna. De impact op moeders en kinderen is groot. De moeders zijn vaak zo ontredderd dat het zorgen en opvoeden ze niet gemakkelijk afaat. De kinderen – getuige en soms ook slachtoffer – hebben na hun pijnlijke ervaringen juist extra liefde en aandacht nodig. De auteurs beantwoorden de vraag welke steun en hulp ouders en kinderen nodig hebben die met relatiegeweld te maken kregen, en op welke manier dit kan worden georganiseerd.

Opvoeden na partnergeweld is een initiatief van de gemeenten Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht en is mede mogelijk gemaakt door het ministerie van Justitie, het ministerie van VWS, het voormalige ministerie voor Jeugd en Gezin & Stichting Kinderpostzegels Nederland.

Van Gorcum

9 789023 248101

Lünneemann • Steketeer (Red.)

Opvoeden na partnergeweld

na

Opvoeden na partnergeweld

Ondersteuning van moeders en jongeren
van diverse afkomst

Trees Pel
Katinka Lünneemann
Majone Steketeer
(Red.)

Van Gorcum

Opvoeden na partnergeweld

Trees Pels

Landelijk Congres Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
Ede, 10 mei 2011

Doel van het onderzoek

Financiers: 4 grote steden (initiatief), ministeries Justitie en VWS, Stichting Kinderpostzegels Nederland

- **Perspectief moeders en jongeren op**
 - zorg en opvoeding in de context van geweld
 - behoeften aan (opvoedings)ondersteuning
- **Aanbevelingen ondersteuning**
 - bijdrage aan preventie overdracht geweld op volgende generatie (G4 Actieprogramma huiselijk geweld 2008-2012)

- Looptijd 2009-2011
- Open interviews (etnisch gemengd team, vr)
- 100 moeders en 84 jongeren (9-25 jaar) uit verschillende etnische groepen
 - grootste groepen naast autochtone: Antilliaanse, Hindostaanse, Marokkaanse, Turkse
 - meerderheid 1e generatie
 - woonachtig in 4 grote steden (en randgemeenten)

Zorg en opvoeding tijdens/na geweld 1

Moeders

(Ontreddering, gezondheids- en psychische klachten)

- Negatieve, onveilige sfeer in huis
- Gebrek aan aandacht/liefde, verwaarlozing
- Problemen met disciplineren/structuur, toegeeflijkheid
- Fysieke bestraffing
(eigen opvoeding, frustratie afreageren)
- Verdoezelen geweld, moeilijk praten over geweld met kinderen

Zorg en opvoeding tijdens/na geweld 2

Moeders

(Gebrek aan zelfvertrouwen, autonomie, assertiviteit)

- Preventie volgende generatie
 - dochters: autonomie
 - zonen: empathie/respect voor vrouwen/kinderen)

- Spanning met feitelijk gedrag
 - seksspecifieke opvoeding
 - voorbeeldgedrag (afhankelijkheid vs. machismo)

Zorg en opvoeding tijdens/na geweld 3

Vaders

- Geen steunbron moeder
- Geringe betrokkenheid bij kinderen/opvoeding
- Bedreiging, fysieke bestraffing, gebrek aan aandacht/liefde, verwaarlozing, toegeeflijkheid
- Opvoeding/kinderen onderdeel machtspel (dreigen, opstoken, zwart maken)
- Getouwtrek over omgang (spanning veiligheid moeder/kind en omgangsrecht vader)

Aandachtspunten opvoedingsondersteuning 1

- Bewustwording effecten geweld op opvoeding
- Opvoedingsondersteuning
 - disciplineren & structuur
 - communicatie
 - emancipatoire opvoeding

Aandachtspunten opvoedingsondersteuning 2

Vader:

- Bewustwording negatieve effecten gedrag op moeder
- en direct/via haar op kinderen
- Mediation bij gezamenlijke opvoeding
- Doorbreken verkokering tussen zorg, strafrecht en familierecht

Aandachtspunten ondersteuning 3

Bredere ondersteuning moeders/vaders

- Emotionele en praktische steun, informatie
- Moeders: eigen kracht, participatie & ontplooiing:
 - coaching
 - steun/toeleiding school/ (vrijwillig) werk
- Vaders: emancipatie:
 - empathische en zorgkwaliteiten

Aandachtspunten ondersteuning 4

Belang netwerk

(Isolement, taboe, wantrouwen formele hulpverlening)

- Ondersteuning vanuit informeel sociaal netwerk
 - familie, buren, vriend(inn)en
 - sleutelfiguren, coaches
 - lotgenotengroepen (ook via internet)

- Bespreekbaar maken van geweld in community (publiekscampagnes, bijeenkomsten)

tpels@verwey-jonker.nl

www.verwey-jonker.nl